SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn
Frellsen Super Afkalker
Produkt nr.
34
REACH registreringsnummer
Ikke anvendelig
Andre produktidentifikatorer

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen
Lavtskummende afkalker
Anvendelser der frarådes
-
Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse
Nordical A/S
Mejeribakken 6 A/B
3540 Lynge
Tel.: +45 70 20 24 42
Fax: +45 70 20 24 43
Kontaktperson
Janne Litgov
E-mail
nordical@nordical.dk
SDS udarbejdet den
16-10-2014
SDS Version
1.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Skin Corr. 1B // H314
Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 2.2.
DPD/DSD Klassificering
Ætsende. (C).
Ætsningsfare (R34).

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

Signalord
Fare!
Risiko m.v.
Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. (H314)

Sikkerhed	Generelt	-
	Forebyggelse	Indånd ikke tåge. (P260) Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)
	Reaktion	VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. (P303+P361+P353) VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338)
	Opbevaring	Opbevares under lås. (P405)
	Bortskaffelse	Indholdet/beholderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

glycolsyre, orthophosphorsyre

2.3. Andre farer

Anden mærkning

-

Andet

Bemærk: Mærkningen af produktet er udelukkende gældende i koncentreret form. Ved fortynding til brugsopløsning, vil mærkningen enten bortfalde eller reduceres væsentligt, alt efter doseringsforhold.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN:	orthophosphorsyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 7664-38-2 EF-nr: 231-633-2 Index-nr: 015-011-00-6
INDHOLD:	25-40%
DSD KLASSIFICERING:	C; R34
CLP KLASSIFICERING:	Skin Corr. 1B H314

NAVN:	glycolsyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 79-14-1 EF-nr: 201-180-5 REACH-nr: 01-2119485579-17-xxxx
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xn;R20 C;R34
CLP KLASSIFICERING:	Acute Tox. 4, Skin. Corr. 1B H302, H314, H332

NAVN:	Polymer
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 196823-11-7
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xi R36/38
CLP KLASSIFICERING:	Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2 H315, H319

NAVN:	2-phosphonobutan-1,2,4-tricarboxylsyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 37971-36-1 EF-nr: 253-733-5
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R36/38
CLP KLASSIFICERING:	NA

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60.Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding
Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt
Forurenet tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes.

Øjenkontakt
Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks med vand (20-30 °C) i mindst 15 minutter. Søg læge.

Indtagelse
Giv personen rigeligt at drikke og hold personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.
Fremkald ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding
Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede
Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig
Ingen særlige

Oplysning til lægen
Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler
Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.
Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen
Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab
Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer
Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde dampe fra spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger
Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning
Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter
Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering
Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed
Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

Frostfrit

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

orthophosphorsyre (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 1 mg/m3
Anm: E (E = Stoffet har en EF-grænseværdi.)

DNEL / PNEC

DNEL (glycolsyre): 9,2 mg/m3 - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Systemic effects - Workers
DNEL (glycolsyre): 9,2 mg/m3 - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Local effects
DNEL (glycolsyre): 10,56 - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Systemic effects - Workers
DNEL (glycolsyre): 1,53 - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Local effects - Workers
DNEL (glycolsyre): 58,69 - Exposure: Dermal - Duration: Long term – Systemic effects - Workers

PNEC (glycolsyre): 0,0321 mg/l - Exposure: Freshwater
PNEC (glycolsyre): 0,003 mg/l - Exposure: Marine water
PNEC (glycolsyre): 0,115 mg/kg wwt - Exposure: Freshwater sediment
PNEC (glycolsyre): 0,0155 mg/kg wwt - Exposure: Marine water sediment
PNEC (glycolsyre): 7 mg/kg wwt - Exposure: Sewage Treatment Plant

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Udvis alm. arbejdshygiejne.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Generelt

Anvend kun CE mærket værneudstyr.

Luftvejene

Undgå indånding af evt aerosoler

Hud og krop

Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder

Ved håndtering af koncentrat: Anbefalet: Nitrilgummi. Gennembrudstid: > 480 min. (Klasse 6)

Øjne

Ved håndtering af koncentrat: Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm3)
Flydende	Farveløs	Sur	0,3	-	1,28

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-

Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber
-	-

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Opløselig	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet
Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet
Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner
Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås
Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.

10.5. Materialer, der skal undgås
Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter
Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
glycolsyre	Rat	LD50	Oral	2040 mg/kg
glycolsyre	Rat	LC50	Inhalation	3,6 mg/l 4h
2-phosphonobutan-1,2,4-tricarb...	Rat	LD50	Oral	>6500mg/kg
2-phosphonobutan-1,2,4-tricarb...	Rat	LD50	Dermal	>4000mg/kg
orthophosphorsyre	Rat	LD50	Oral	2600 mg/kg
orthophosphorsyre	Rat	LC50	Inhalation	1,69 mg/l
orthophosphorsyre	Rabbit	LD50	Dermal	2,740 mg/kg
Polymer	Rat	LD50	Oral	>2000 mg/kg

Hudætsning/-irritation
Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation
Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering
Ingen data tilgængelige

Kimcellemutagenicitet
Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber
Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet
Data on substance: orthophosphorsyre
Organism: Rat

Result: >=500 mg/kg
No adverse effect observed.

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

Langtidsvirkninger

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
glycolsyre	Daphnia	EC50	48h	141 mg/l
glycolsyre	Fish	LC50	96h	164 mg/l
2-phosphonobutan-1,2,4-tricarb...	Fish	LC50	96h	>1000 mg/l
2-phosphonobutan-1,2,4-tricarb...	Algae	EC50	72h	>1000 mg/l
orthophosphorsyre	Fish	LC50	96h	138 mg/l
orthophosphorsyre	Fish	NOEC	72h	100 mg/l
orthophosphorsyre	Daphnia	EC50	48h	100 mg/l
Polymer	Fish	LC50	96h	1-10 mg/l
Polymer	Daphnia	EC50	48h	1-10 mg/l

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Polymer	Ja	Modified OECD Screening Test	>=90%

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

12.4. Mobilitet i jord

2-phosphonobutan-1,2,4-tricarb...: Log Koc= -0,998584, Calculated from LogPow ().

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe:
200114	H

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballagegruppe	Bemærkninger
	3264	Ætsende sur organisk væske n.0.s. (fosforsyre)	8	III	-

IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
	3264	Corrosive liquid, acidic,	8	III	-	-	-

		inorganic n.o.s. (phosphoric acid)		
IATA/ICAO	**UN-no.**	**Proper Shipping Name**	**Class**	**PG***

14.5. Miljøfarer
-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren
-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden
Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser. Advarsel: Må ikke anvendes i forbindelse med andre produkter, da der kan frigøres farlige luftarter (chlor).

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.
Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.
AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
EU forordningen 1907/2006 (REACH).
EU forordningen 1272/2008 (CLP).
Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.
EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering
Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger«

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R20 - Farlig ved indånding.
R34 - Ætsningsfare.
R36/38 - Irriterer øjnene og huden.
H302 - Farlig ved indtagelse.
H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H315 - Forårsager hudirritation.
H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332 - Farlig ved indånding.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

mb

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

-

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

-